

ČR měla v roce 2019 téměř vyrovnanou obchodní bilanci s high-tech zbožím

Růst vývozu i dovozu s high-tech zbožím v roce 2019 zpomalil. Došlo rovněž k výraznému poklesu deficitu obchodní bilance oproti roku 2018. S tímto zbožím se realizuje téměř jedna pětina českého zahraničního obchodu a podíl vývozu a dovozu high-tech zboží na celkovém zahraničním obchodě v delším časovém horizontu postupně roste.

Podle předběžných dat pohybu zboží přes hranice Česká republika v roce 2019 vyvezla skoro stejně high-tech zboží¹ jako dovezla, což mělo za následek výrazné snížení její obchodní bilance (meziročně o 20,7 mld. Kč). Obchodní bilance této skupiny zboží se pohybuje od roku 2017 stabilně v záporném pásmu. Jedním z důvodů převažujících obchodních deficitů je vysoká dovozní náročnost vývozu v odvětvích produkujejících high-tech produkty.

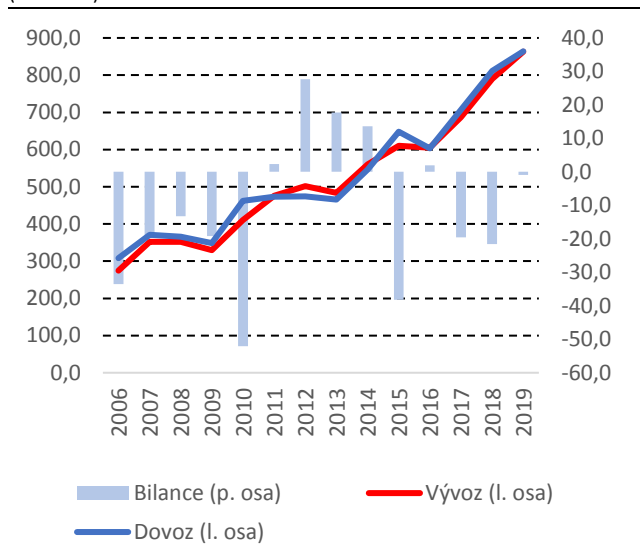
Vývozy i dovozy high-tech zboží od roku 2017 meziročně rostly dvouciferným tempem, nicméně v roce 2019 jejich růst výrazně zpomalil. Vývozy vzrostly meziročně o 9,2 % a jejich podíl na celkových vývozech z ČR se navýšil na 18,9 %. Nejvyšší podíl ve vývozech zaujímá elektronika a telekomunikace (44,4 %), výpočetní technika (38,4 %) a následují vědecké přístroje (6,1 %). Struktura vývozu high-tech zboží je tvořena zhruba ze 70 % medium high-tech výrobky, zbylých 30 % připadá samotné high-tech výrobky. Dovoz high-tech zboží v roce 2019 se zvýšil meziročně o 6,4 % a tím jejich podíl na celkových dovozech do ČR stoupl na 21,1 %. Stejně jako ve vývozech zaujímá i v dovozech nejvyšší podíl elektronika a telekomunikace (50,1 %), výpočetní technika (29,2 %) a vědecké přístroje (6,7 %).

Téměř čtyři pětiny vývozu high-tech zboží směřovaly v roce 2019 do Evropské unie. Největšími obchodními partnery jsou dlouhodobě Německo a Spojené království. Podíl Německa na vývozech činil v loňském roce 31,5 %, Spojeného království 10,6 %. **Skoro polovina dovozů k nám směřuje z Číny (46,1 %)**, ze zemí Evropské unie je to 30,6 %, z toho podíl Německa je 13,2 %.

Výsledky zahraničního obchodu s high-tech zbožím stvrzují schopnost českých firem obhájit pozice na náročných zahraničních trzích, a to navzdory horším podmínkám, které v roce 2019 panovaly v evropském zpracovatelském průmyslu a mezinárodním obchodě. Výhled na rok 2020 zůstává velmi nejistý vzhledem k dopadům nákazy Covid-19 na globální ekonomiku. Na druhou stranu však stávající krize nabízí šanci pro výrobce a exportéry k využití příležitostí v nově nastoleném prostředí.

Zdroj: data ČSÚ, text MPO

Pohyb high-tech zboží (podle SITC) přes hranice ČR
(v mld. Kč)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

¹ Zboží s vysokou technologickou náročností, tzv. high-tech zboží, jsou výrobky, jejichž výroba a zpracování vyžadují ve velké míře špičkové a technologicky pokročilé a náročné provozy.

Z DOMOVA

Premiér nesouhlasí se způsobem dělení peněz na obnovu EU

Premiér A. Babiš nesouhlasí s klíčem navrženým EK pro rozdělení peněz na obnovu ekonomik po koronavirové krizi. Odmítá, aby ve vzorci hrála velkou roli nezaměstnanost. Státy, kterým se jí daří držet i v krizi na nízké úrovni, by za to neměly být sankcionovány. Cílem obnovy by též nemělo být nalít peníze do států, jejichž veřejné finance mají dlouhodobě velké problémy, které koronavirus ještě zesílil. ČR by měla z mimořádného balíku dostat téměř 20 mld. eur (cca 550 mld. Kč).

Zdroj: ČTK

Celkový dluh obyvatel vzrostl

Celkový dluh obyvatel ČR evidovaný ke konci 1. čtvrtletí činil 2,49 bil. Kč, což je meziročně o 146,4 mld. Kč více. Celkový objem nespláceného dluhu dosahoval 30,9 mld. Kč a meziročně se naopak o 1,6 mld. Kč snížil. Podle údajů Bankovního a Nebankovního registru klientských informací byl počet lidí nezvládajících splácet úvěry nejnižší za šest let.

Zdroj: ČTK

Stát půjčí ČEZ na stavbu jaderného bloku v Dukovanech

Z jednání vládního výboru pro jadernou energetiku vyplynulo, že vláda poskytne společnosti ČEZ půjčku na stavbu nového jaderného bloku v Dukovanech. Na výstavbě by se stát měl podílet 70 %, zbylých 30 % by měl zaplatit ČEZ. Očekávaná suma v současných cenách je 6 mld. euro (cca 162 mld. Kč).

Zdroj: E-15

Metrostav vykázal rekordní výsledek hospodaření

Růst stavebnictví, zakázky v zahraničí a prodej velkého kancelářského komplexu v Praze na Palmovce pomohly Metrostavu k rekordním výsledkům. V roce 2019 vydělal v čistém 1,6 mld. Kč, což je více než dvojnásobek výsledku o rok dříve. Konsolidované tržby vzrostly téměř o pětinu na 42 mld. Kč.

Zdroj: E-15

Čtvrtina firem kvůli pandemii propouštěla

Zhruba čtvrtina českých firem přistoupila v souvislosti s pandemií covidu-19 k propouštění zaměstnanců. Pětina jim snížila finanční bonusy a variabilní složky,

desetina mzdový základ. Tuzemské firmy výrazně redukovaly i nefinanční benefity. Jen čtvrtina podniků v období krize nezavedla žádná omezující opatření, vyplývá z průzkumu společnosti Randstad.

Zdroj: E-15

Vědci spouští studii o covid-19

Vědci spouští mezinárodní studii o covid-19. Zapojí se do ní 110 zemí ze šesti kontinentů včetně odborníků z Národního ústavu duševního zdraví. Průzkumu se bude účastnit přes 100 000 lidí. Bude hodnotit, jak je od propuknutí pandemie koronaviru ovlivněna duševní a tělesná pohoda lidí. Cílem studie je rozpoznat rizika fyzických či psychických zdravotních potíží během pandemie a pomoci s přípravou na případné další pandemie.

Zdroj: ČTK

ZE ZAHRANIČÍ

EK podpoří obnovu evropských ekonomik

Evropská komise plánuje v rámci pokrizové obnovy poskytnout členským zemím EU 750 mld. eur (přes 20 bil. Kč). Půl bilionu eur vypůjčených na finančních trzích budou přímé platby, zbylých 250 miliard úvěry. Komise chce za dluh ručit příštím sedmiletým rozpočtem, v němž by mělo být celkem 1,1 bil. eur.

Zdroj: Lidovky

Německá ekonomika v recesi

Německá ekonomika v 1. čtvrtletí klesla kvůli koronavirové krizi proti předchozím třem měsícům o 2,2 %, nejvíce od globální finanční krize v roce 2009. Protože v předchozím čtvrtletí klesla o 0,1 %, je nyní v recesi. Propad HDP je zároveň druhý nejprudší od znovusjednocení země v roce 1990.

Zdroj: Patria

Investice do energetiky klesnou

Koronavirová krize povede letos k největšímu poklesu investic do energetiky v historii, uvedla Mezinárodní agentura pro energii. Před pandemií agentura predikovala nárůst investic o 2 %, nyní očekává propad o 20 %. tj. o 400 mld. USD (cca 9,87 bil. Kč). Pokles nejvíce dopadne na oblast fosilních paliv: v případě ropy se sníží o 30 %, u uhlí o 15 %. Investice do obnovitelných zdrojů klesnou o 10 % na polovinu finančních zdrojů nezbytných k boji s klimatickou změnou.

Zdroj: ČTK

Společnost Lufthansa získá státní pomoc

Lufthansa doplácí na koronavirovou krizi a podle vládního plánu by měla od spolkové vlády získat podporu v objemu 9 mld. eur (cca 245 mld. Kč). Německý stát by na jejím základě měl v Lufthanse získat 20% podíl. Neměl by tedy možnost blokovat důležitá firemní rozhodnutí.

Zdroj: E-15

Automobilka Renault bude propouštět

Automobilce Renault hrozí v důsledku koronavirové epidemie zánik, a tak plánuje do roku 2024 zrušit 5 000 pracovních míst. Propouštění má pomoci firmě ušetřit 2 mld. eur (cca 54,1 mld. Kč). Společnost ještě čeká na dokončení plánované státní půjčky ve výši 5 mld. eur. Francouzský automobilový trh se v dubnu v důsledku koronavirové krize propadl téměř o 90 %. Očekává se, že jeho oživení bude jen pomalé.

Zdroj: Lidovky

Jaguar Land Rover v problémech

Britská automobilka Jaguar Land Rover jedná s vládou o finanční pomoci za více než jednu miliardu liber (cca 30,6 mld. Kč). Automobilce kvůli koronaviru v posledním čtvrtletí klesl odbyt o více než 30 %. Prodej aut ve V. Británii se v dubnu podle Svazu výrobců a prodejců automobilů téměř zastavil, když klesl přibližně o 97 % zhruba na 4 000 vozů a dostal se tak na nejnižší úroveň od roku 1946.

Zdroj: E-15

Kvůli koronaviru hrozí snížení ratingu

Podle analýzy agentury S&P Global, 1 287 ratingů má nyní upozornění na snížení. Buď formou negativního výhledu, kdy může snížení přijít do dvou let, nebo režimu pozorování CreditWatch, kdy je riziko snížení téměř okamžité. Je to více než v době finanční krize v roce 2009, kdy snížením bylo ohroženo 1 028 subjektů. V posledních měsících kvůli koronaviru snížila agentura již téměř 700 ratingů.

Zdroj: ČTK

Důvěra v českou ekonomiku zůstává hluboko pod dlouhodobým průměrem

Celková důvěra v ekonomiku se v květnu po historicky nejvyšším propadu v dubnu mírně zvýšila, nicméně nadále zůstává hluboko pod dlouhodobým průměrem. Růst důvěry byl tažen zejména domácnostmi, zatímco důvěra mezi podnikateli opět poklesla. Souhrnný indikátor důvěry oproti dubnu vzrostl o 0,3 bodu na hodnotu 75,1. Indikátor důvěry podnikatelů klesl o 2,2 bodu na hodnotu 71,6 a indikátor důvěry spotřebitelů naopak vzrostl o 11,8 bodu na hodnotu 91,9. **V meziročním srovnání jsou souhrnný indikátor, podnikatelský indikátor a indikátor důvěry spotřebitelů nižší.**

Mezi podnikateli se důvěra mírně zvýšila v průmyslu, v ostatních odvětvích byla ve srovnání s výsledky dubnového průzkumu nižší a ve službách dokonce zaznamenala nejnižší úroveň od počátku zjišťování. Důvěra podnikatelů v průmyslu se oproti dubnu mírně zvýšila o 0,9 bodu na hodnotu 72,9. **Ve stavebnictví se snížila o 3,1 bodu na hodnotu 104,2. V odvětví obchodu se snížila velmi mírně, a to o 0,2 bodu na 85,2.** Důvěra podnikatelů **ve vybraných odvětvích služeb** (vč. bankovního sektoru) klesla o 5,5 bodu na 65,0, což je nejnižší hodnota v historii zjišťování. Podnikatelé stále čelí obrovskému poklesu poptávky. Ve srovnání s minulým měsícem se však snížil podíl těch, kteří očekávají zhoršení v nadcházejících třech měsících.

Spotřebitelé byli na rozdíl od podnikatelů ve srovnání s dubnem optimističtější. Jejich důvěra se zvýšila o 11,8 bodu na hodnotu 91,9. Spotřebitelé se méně obávali zvýšení nezaměstnanosti, zhoršení celkové ekonomické situace i jejich vlastní finanční situace pro období následujících dvanácti měsíců. Naopak výrazně se zvýšily jejich obavy ze zdražování.

Z dotazování mezi 1 377 podniky vyplynulo, že 14 % očekává návrat poptávky na dřívější úroveň do tří měsíců. Do půl roku pak čtvrtina a do roka pětina firem. Zhruba procento firem si myslí, že se situace na předkrizovou úroveň nevrátí. Z průzkumů vyplývá, že návrat ekonomiky do původního stavu je ještě v nedohlednu.

Zdroj: ČSÚ, ČTK, Patria

... obdobně je tomu i v evropských ekonomikách

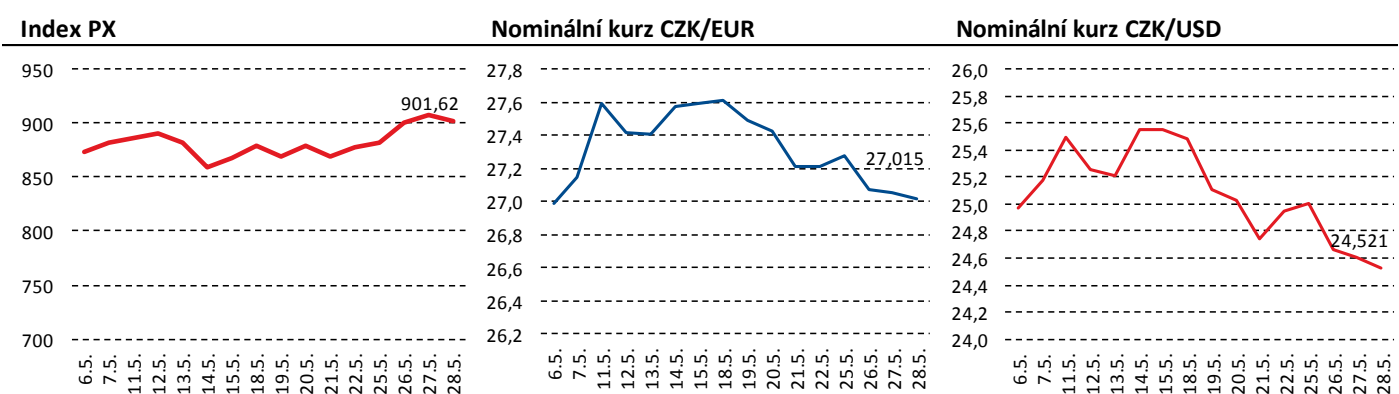
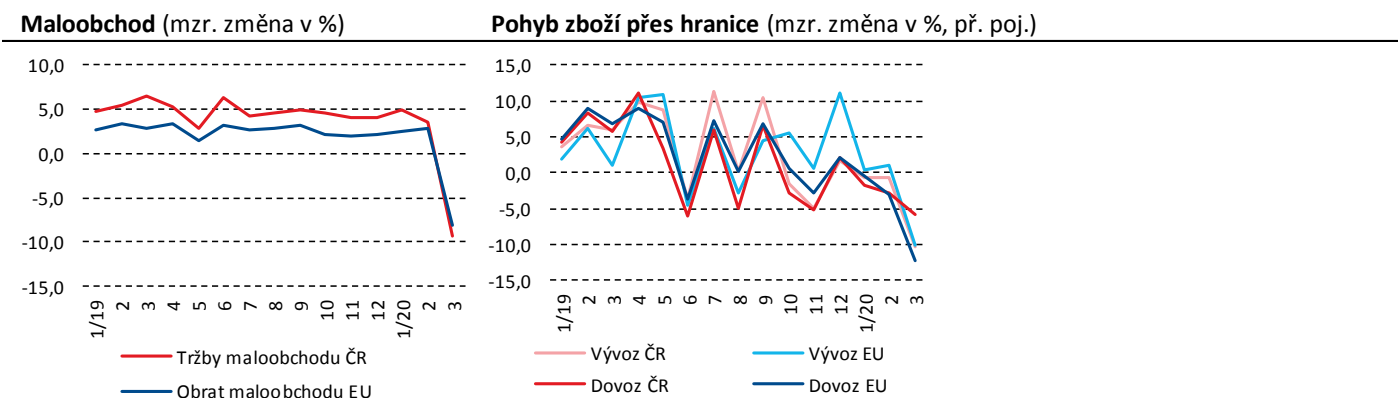
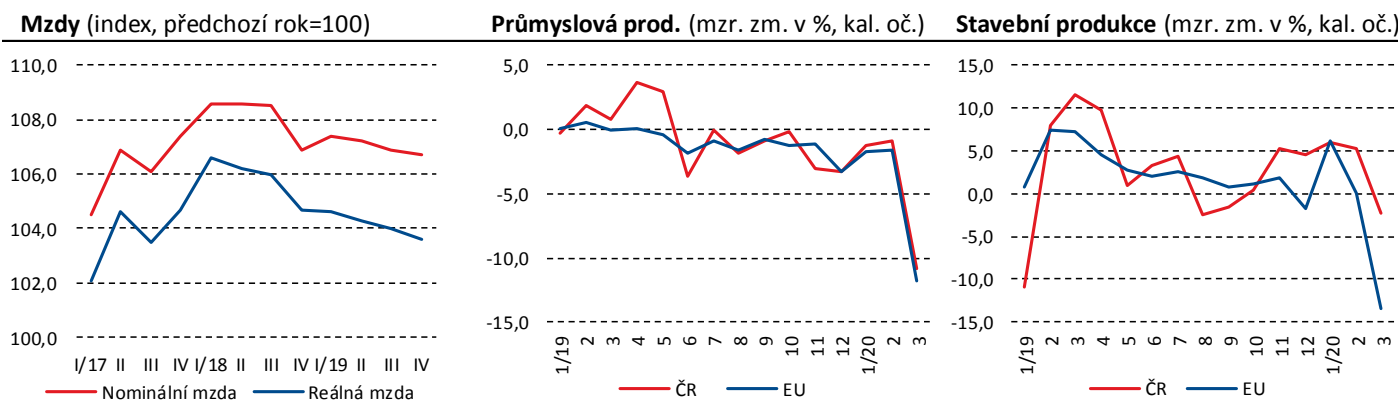
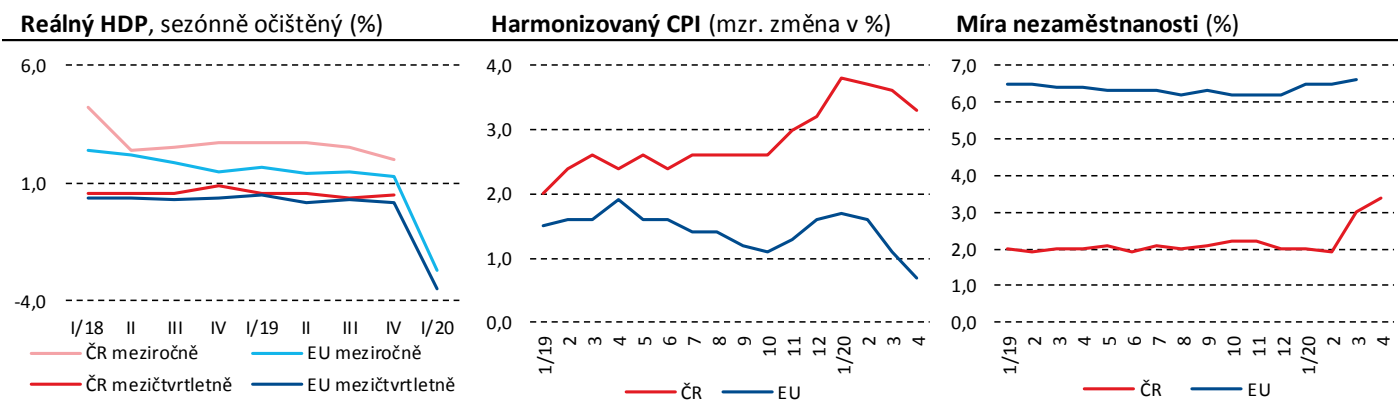
Nálada v eurozóně i v Evropské unii se v květnu zvýšila orientačně o 3 body na 66,7 resp. 67,5 bodu, **nicméně i zde zůstává pod dlouhodobým průměrem.** K mírně lepšímu výkonu přispěl lepší sentiment spotřebitelů a dílčí zlepšení nálad v průmyslu a obchodě. Nicméně v průmyslu je alarmující extrémně negativní hodnocení stavu objednávek, především exportních, stejně jako přesvědčení o nutnosti propouštět. To indikuje, že rozjezd průmyslu bude v následujícím období velmi opatrný a bude se z velké části odvíjet od poptávky po osobních automobilech. Zhoršení důvěry zaznamenaly stavební firmy, které pociťují zhoršení vývoje zakázek a začínají radikálně omezovat své investiční záměry. Nejhuře si však vedou služby, které zasáhla koronavirová pandemie nejvíce. V květnu zde došlo k dalšímu zhoršení důvěry a nálada ve službách je nejhorší od počátku sledování od roku 2000. Nejhorší situace panuje v cestovním ruchu, reklamě, pracovních agenturách a ve skladování. Dílčí zlepšení je patrné u ubytovacích a restauračních služeb i v letecké dopravě. Všude se očekává významný pokles zaměstnanosti. **Všechny sektory nyní začínají čelit poptávkovému šoku, který bývá trvalejšího charakteru a je nebezpečnější než šok nabídkový, který má evropská ekonomika částečně již za sebou.**

Zlepšila se i podnikatelská nálada v Německu monitorovaná hospodářským institutem Ifo. V květnu zastavila dvouměsíční propad, když index vystoupil z dubnových 74,2 na 79,5 bodu. Podnikatelé sice ještě huře hodnotí současnou situaci, díky uvolňování restrikcí se ale výrazně zlepšila očekávání do dalších měsíců. Přesto ještě většina firem počítá se zhoršením situace, především u objednávek investičního zboží a snížení vývozu. Více optimismu do budoucna nově vykazuje sektor služeb, maloobchodní firmy i firmy ve stavebnictví.

Rovněž nálada **německých spotřebitelů** se po pandemii zotavuje. Červnový index důvěry GfK sice zůstal v záporu, ale zvýšil se na -18,9 bodu z rekordních květnových -23,1 b. Predikce byla nastavena na mírně silnější oživení, v průměru na -18,3 bodu.

Zdroj: Evropská komise, Ifo, Patria,

Makroekonomická situace v ČR a EU28

Zdroje: Eurostat, ČSÚ, BCPP, ČNB, grafy MPO